

ePOOKI

OULUN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUS- JA KEHITYSTYÖN JULKAISUT ISSN 1798-2022

ePooki 50/2020

Sosiaali- ja terveysalan opettajan yhteisöllisen digioppimisen osaaminen

Männistö Merja

29.6.2020 ::

Opettajan osaaminen vaikuttaa merkittävästi koulutuksessa tuotetun osaamisen tasoon. Pedagogiset ratkaisut, rooli ja toiminta digitaalisessa oppimisympäristössä joko edistävät tai estävät yhteisöllistä oppimista. Sosiaali- ja terveysalan opettajien digitaalisen yhteisöllisen oppimisen osaaminen on keskinäkertaista. Opettajat profiloituvat kolmeen osaamisprofiiliin, joiden välisiä eroja selittää työskentelyorganisaatio. Ammattiopistoissa työskentelevien opettajien digitaalisen yhteisöllisen oppimisen osaaminen on tilastollisesti merkitsevästi huonompaa kuin ammattikorkeakouluissa työskentelevillä.

Yhteisöllinen digioppiminen tuo uudenlaista modernia ajattelua opetuksen ja oppimisen lähestymistapoihin

Meneillään oleva muutos perinteisestä konservatiivisesta pedagogiikasta digitaaliseen yhteisölliseen oppimiseen edellyttää uudenlaista ajattelua opetuksen ja oppimiseen lähestymistapoihin sekä opettajien rooliin oppimisen tukemisessa. Opettajat tarvitsevat digitaalisessa oppimisympäristössä tapahtuvan opetuksen osaamiseen tietoa sekä opetussisällöstä että siitä, miten digioppimista toteutetaan yhteisöllistä tiedonrakentelua ja vuorovaikutusta tukeväksi. Sosiaali- ja terveysalan käytännöt muuttuvat ja uudistuvat nopeasti kehittyvän näyttöön perustuvan tiedon, digitaalisen kehityksen ja yhteiskunnallisten tarpeiden mukaisesti. Koulutuksella on ratkaiseva merkitys tässä prosessissa, joten myös opettajan rooli, toimintaympäristö ja osaamisen vaatimukset ovat muuttuneet selvästi. [11] [21] Oppimiseen liittyvät tutkimukset ovat osoittaneet, että digitaaliset oppimisympäristöt tukevat monimutkaisia kognitiivisia tehtäviä ja ajatteluprosesseja [3]. Näin ollen niiden käyttö on lähes välttämätöntä nykyisessä opetuksessa. Opettajien tulee tehdä laajaa yhteistyötä sidosryhmien ja kollegoiden kanssa. Lisäksi on hallittava digitaalisten oppimisympäristöjen käyttö opettaakseen vahvaa näyttöön perustuvaa ammatillista osaamista vastaamaan tulevaisuuden työelämätarpeita. [4]

Ammattikorkeakoulun tehtävänä on kouluttaa osaavia ja ammattitaitoisia työntekijöitä terveydenhuollon tarpeisiin [5]. Koulutus tuottaa osaamista, joka täyttää terveydenhuollon ammatille asetetut vaatimukset ja antaa oikeuden valmistumisen jälkeen rekisteröityä terveydenhuollon ammattihenkilöksi. Opettajan on otettava huomioon digitalisaation vaatimukset opiskelijoiden tulevalle ammattiosaamiselle. Tulevaisuuden hoitotyössä ammatillaisen tulee kyetä toimimaan digitaalisissa ympäristöissä, tulkitsemaan digitaalisessa muodossa olevaa dataa, etäohjaamaan laitteita ja ihmisiä sekä toimimaan vuorovaikutuksessa digitaalisissa ympäristöissä. Opiskelijoilta ja tulevaisuuden ammatillisilta edellytetään sekä digiymmärrystä että -taitoja. [6] [7] Nykyaikaisen sosiaali- ja terveysalan opettajan tulisi olla valmis toimimaan myös pedagogisen pätevyyden omaavana tutkijana, jolla on lisäosaamista johtamisessa ja kansainvälisessä verkostoitumisessa [8] [9]. Häneltä odotetaan myös kokemusta terveydenhuollon tai sosiaalialan käytännön työskentelystä sekä vahvaa tietoa tulevaisuuden työelämävaatimuksista [10]. Asiakslähtöisyyden kehittämisen myötä myös asiakassuhteet uudistuvat, mikä edellyttää tulevaisuuden työntekijältä monialaista osaamista ongelmanratkaisusta aina palvelutarpeen arviointiin ja palvelumuotoiluosaamiseen saakka [11]. Koulutuksen aikaisilla opettajan pedagogisilla ratkaisuilla on suuri merkitys, ja siksi myös opettajan digitaalisen yhteisöllisen oppimisen osaaminen on merkittävässä asemassa koulutettaessa tulevaisuuden osaajia [12] [13] [14].

Digitaalinen yhteisöllinen oppiminen edellyttää opettajalta osaamista moniulotteisten ja joustavien oppimismahdollisuuksien tarjoamiseen, jotta opiskelijoiden kiinnostuksen kohteita voidaan hyödyntää, haastaa heitä sopivalla tavalla ja motivoida oppimaan uutta yhteistä tiedonrakentelua edistään. [15] [16]. Esimerkkeinä tästä ovat erilaisten case-pohjaisten tehtävien luominen digitaaliseen oppimisympäristöön, sisällön valinnaisuus tietyn taidon oppimisessa, lisääntyvä yhteistyön mahdollisuus sekä oppimisen oikea-aikainen yksilöllinen tukeminen. [17] [18] [19] Tehokas opettaminen tällaisissa tilanteissa vaatii erityisosaamista, joka liittyy opetussuunnitelmiin, opetusstrategioihin ja -menetelmiin, arviointiprosesseihin [20] [21], tutkimukseen ja muuhun tieteelliseen toimintaan [22]. Uudet pedagogiset ratkaisut, joissa yhdistetään digitaalinen yhteisöllinen oppiminen, tarjoavat opettajille konkreettisia vaihtoehtoja vastata sosiaali- ja terveydenhuoltoon sekä korkeakoulujärjestelmiin liittyviin muuttuviin haasteisiin, kuten esimerkiksi lisääntyvä monimuotoisuus, opiskelijoiden väliset erot tai työntekijäpula. Digitaalisen yhteisöllisen opetuksen näkökulmasta opettajat tarvitsevat paitsi ymmärrystä sisällöstä myös osaamista tarjota sopiva digitaalinen ympäristö oppimista varten sekä hyödyntää digitaalisten oppimisympäristöjen ainutlaatuisia oppimisen mahdollisuuksia. [23] [24]

Digitaalinen yhteisöllinen oppiminen voi parantaa huomattavasti opiskelijoiden oppimistuloksia [24]. Digitaalisessa oppimisympäristössä opiskelijat ovat sitoutuneempia ja työskentelevät aktiivisemmin. Lisäksi ryhmään kuulumisen tunne on vahvempaa kuin luokkahuoneopetuksessa. [25] [26] Tällaisia myönteisiä tuloksia saadaan kuitenkin vain, jos opettajalla on tarvittavat taidot digitaalisessa yhteisöllisessä opetuksessa. [25] [27] [28] [29] Keskeistä on taidot digitaalisen oppimisen suunnittelussa, joka edistää opiskelijoiden vuorovaikutusta ja yhteisöllistä tiedon rakentamista opiskelijakeskeisten menetelmien avulla. Lisäksi opiskelijoiden yksilöllisten ohjaustarpeiden tunnistaminen, erilaisten interaktiivisten työkalujen käyttö opetuksessa ja opettajan oman roolin tunteminen digitaalisessa yhteisöllisessä oppimisessä on merkityksellistä [27] [28] [29].

Osatutkimuksen toteuttaminen

Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa uutta tietoa digitaalisesta yhteisöllisestä oppimisesta hoitotyön koulutuksen ja opettajien pedagogisen osaamisen kehittämiseksi. Opettajan osaamista haluttiin selvittää poikkileikkaustutkimuksen avulla täydentämään tietoa hoitotyön opiskelijoiden yhteisöllisestä oppimisesta digitaalisessa oppimisympäristössä. [29]

Tutkimuksen kohderyhmän muodostivat sosiaali- ja terveysalan opettajat, jotka toimivat 21 ammattikorkeakoulussa ja 7 ammatillisessa oppilaitoksessa (N=2 330). Näin pystyttiin selvittämään mahdollisimman kattavasti opettajien osaamisen tasoja ja profiileita. Ainoa sisäänottokriteeri oli työskentely sosiaali- ja/tai terveysalalla opettajan. Aineisto kerättiin osana Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaa Ter Ope -hanketta Webropol-kyselyllä elo-joulukuussa 2018. Mittari koostui 11 taustakysymyksestä ja tätä tutkimusta varten kehitetystä seitsemänosaisesta digitaalisen yhteisöllisen oppimisen osaamisen Likert-asteikollisesta mittarista seuraavilla osa-alueilla: 1) yhteisöllisen tiedonrakentelun edistämisen osaaminen digitaalisissa oppimisympäristöissä ja 2) opiskelijoiden yksilöllisen tukemisen osaaminen yhteisöllisessä oppimisessa. Väittämät perustuivat aikaisempiin kirjallisuuskatsauksiin [9] [28] ja laadulliseen tutkimukseen [23]. Tiedot analysoitiin käyttämällä IBM SPSS 24.0® -sovellusta määrällisin tutkimusmenetelmin. Summamuuttujat luokiteltiin kolmeen luokkaan eli opettajien osaamisen tasoon: heikko < 2,49, tyydyttävä 2,5–3,49, ja hyvä > 3,5. Opettajien digitaalisen yhteisöllisen oppimisen osaamisprofiilit muodostettiin K-keskiarvo ryhmittelyanalyysillä. [29]

Tulokset

Yhteensä 422 opettajaa osallistui tutkimukseen. Opettajien keskimääräinen ikä oli noin 51 vuotta, ja suurin osa heistä oli naisia (90 %), suomea äidinkielenään puhuvia (91 %) ja heillä oli vähintään maisterin tutkinto (71 %). Hieman yli puolet oli saanut terveystieteiden opettajan koulutuksen (53 %). Keskimääräinen työkokemus kouluttajana oli 14 vuotta. Opettajista 79 % työskenteli ammattikorkeakouluissa ja 21 % ammatillisissa korkeakouluissa. Opettajat profiloituivat kolmeen ryhmään A, B ja C, joiden profiilit erosivat toisistaan merkittävästi. [29]

Ryhmässä A oli 71 osallistujaa (17 %), joiden keski-ikä oli 51 vuotta ja keskimääräinen työkokemus kouluttajana noin 12 vuotta. Heistä yli puolet (62 %) työskenteli ammattikorkeakoulussa. Profiili A:n opettajat arvioivat oman osaamisensa edistää opiskelijoiden yhteistä tiedonrakentelua digitaalisessa oppimisympäristössä heikoksi (keskiarvo 1,96). Osaamisensa tukea opiskelijoita yksilöllisesti yhteisölliseen oppimiseen Profiiliin A opettajat arvioivat paremmaksi ollen kuitenkin tyydyttävällä tasolla (ka 2,83). [29]

Ryhmä B muodostui 40 % osallistujista, keski-ikä oli 50 vuotta ja keskimääräinen työkokemuksen 13 vuotta. Suurin osa (80 %) työskenteli ammattikorkeakoulussa. Profiili B:n opettajat arvioivat oman osaamisensa sekä yhteisöllisen tiedonrakentelun edistämisen digitaalisessa oppimisympäristössä (ka 2,80) että opiskelijoiden yksilöllisessä tukemisessa yhteisöllisessä oppimisessä digitaalisessa oppimisympäristössä tyydyttäväksi (ka 3,42). [29]

Ryhmään C kuului 43 % osallistujista. Tämän ryhmän keski-ikä ja työkokemus olivat 52 ja 15 vuotta. Heistä vain 16 % työskenteli ammattiopistoissa. C-profiilin osallistujat arvioivat osaamisensa sekä yhteisöllisen tiedonrakentelun edistämisen digitaalisessa oppimisympäristössä (ka 3,68) että opiskelijoiden yksilöllisessä tukemisessa yhteisöllisessä oppimisessä digitaalisessa oppimisympäristössä (ka 3,78) hyväksi. [29]

Näiden kolmen opettajaprofiilin välillä oli useita merkittäviä eroja. Nykyinen työskentelyorganisaatio liittyi merkittävästi heidän osaamisensa arvioihin. Ammatillisissa oppilaitoksissa työskentelevien osuus oli korkein profiilissa A, johon kuuluvat opettajat arvioivat osaamisensa yhteisöllisen tiedonrakentelun tukemisessa huomattavasti alhaisempana kuin ryhmien B ja C kollegat. Osaamisessa oli myös huomattavia eroja tuettaessa opiskelijaa yksilönä yhteisöllisessä oppimisessä. Suurimmat erot tässä suhteessa olivat profiilien A ja C välillä, joissa vastaavasti 38 % ja vain 16 % opettajista työskenteli ammatillisissa oppilaitoksissa. Opettajien aikaisemmassa koulutuksessa tai korkeakoulututkinnon suorittamisvuotena ei ollut merkittäviä profiilien välisiä eroja. Nykyinen opetusala ei liittynyt heidän osaamisensa yhteisöllisen tiedonrakentelun tukemisessa tai opiskelijoiden yksilöllisessä tukemisessa yhteisölliseen oppimiseen. Ryhmien välillä ei myöskään ollut merkittäviä eroja opettajien iässä, sukupuolella, työkokemuksessa tai kielessä. [29]

Pohdinta

Euroopassa on viime vuosikymmeninä toteutettu useita sosiaali- ja terveysalan koulutus uudistuksia mukaan lukien erilaisia pyrkimyksiä sen yhdenmukaistamiseksi, mutta Euroopan maiden välillä on edelleen paljon eroja [30]. Suomessa sosiaali- ja terveysalan opettajat ovat korkeasti koulutettuja globaalien ja eurooppalaisten standardien mukaisesti. Nykyiseen sosiaali- ja terveysalan opettajan vähimmäispätevyyteen sisältyy maisterin tutkinto, pedagoginen pätevyys ja vähintään kolmen vuoden työkokemus sosiaali- tai terveydenhuollon alalla [30]. Suurimmalla osalla tähän tutkimukseen osallistuneista opettajista oli vähintään maisterin tutkinto [29]. Sosiaali- ja terveysalan opettajan osaamista pidetään monimuotoisena yhdistelmänä pedagogista osaamista, opettavien aiheiden asiantuntemusta ja tulevaisuuden ammatillisten osaamisvaatimusten tietämystä [9]. Tässä tutkimuksessa kartoitettiin suomalaisten sosiaali- ja terveysalan opettajien digitaalisen yhteisöllisen oppimisen osaamista itsearvioinnilla [29]. Aikaisemmissa tutkimuksissa on tutkittu jossain määrin kunkin ammattiryhmän taitoja erikseen, mutta sosiaali- ja terveysalan opettajien osaaminen on määritelty huonosti [9]. Tämä laaja

tutkimus tarjosi näyttöön perustuvaa tietoa näiden ammattiryhmien kokonaisosaamisesta yhteisöllisessä digitaalisessa oppimisessa ja opettamisessa [29].

Aikaisemmassa tutkimuksessa on suositeltu yhteisöllisen oppimisen sisällyttämistä sosiaali- ja terveysalan koulutukseen, koska sillä on myönteisiä vaikutuksia opiskelijoiden oppimistuloksiin [24] [29] [31]. Lisäksi se on erittäin yhteensopiva nykyisiin koulutus uudistuksiin, joiden tarkoituksena on edistää moniammatillista yhteistyötä [32]. Yhteisöllisen oppimisen toteutus on vaihdellut erilaisissa oppimisympäristöissä, mutta avaintekijöihin sisältyy aina opiskelijoiden välinen vuorovaikutus ja yhteistyö. Sitä on käytetty joko opetuksen ensisijaisena lähestymistapana tai luentojen lisänä oppimisen edistämiseen yhdessä muiden opetusstrategioiden, kuten simulaation [33] ja verkko-opetuksen [34] kanssa. Yhteisöllisestä digioppimisesta on tulossa yhä yleisempi tapa tarjota opetusta erilaisia oppimistarpeita omaaville opiskelijoille, koska se tarjoaa joustavat opetus- ja arviointitavat [35]. On selvää, että yhteisöllinen digipedagogiikka vaatii vahvaa osaamista. Huomion arvoista onkin se, että tutkimukseen osallistuneet sosiaali- ja terveysalan opettajat arvioivat osaamisensa siinä ainoastaan kohtalaisiksi. Ammattikorkeakouluissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa työskentelevien opettajien välillä oli kuitenkin huomattava ja odottamaton merkittävä ero. [29] Syitä tähän on selvitettävä ja tutkittava lisää. Ammatillisen keskiasteen koulutuksen uudistuksessa vuonna 2018 otettiin käyttöön uusi rahoitusmalli, jonka tarkoituksena oli parantaa koulutuksen tehokkuutta ja laatua [36]. Tarkoituksena oli muun muassa rohkaista koulutuksen tarjoajia toteuttamaan toimenpiteitä, jotka vähentävät opintojen keskeyttämistä ja tunnustavat opiskelijoiden aiemmin hankkiman osaamisen tehokkaammin. Resurssien niukkuus on kuitenkin vähentänyt opettajien mahdollisuuksia hankkia täydennyskoulutusta parantaakseen heidän osaamistaan digitaalisessa yhteisöllisessä oppimisessa. Aikaisemmissa tutkimuksissa on myös ilmennyt, että opiskelijat eivät arvioi opettajien osaamista digitaalisten oppimisympäristöjen käytössä korkealle tasolle [25] [28] [29]. Tämä voi liittyä opettajien heikkoon osaamiseen ja korostaa tarvetta edelleen kehittää sekä pedagogista että digitaalista yhteisöllistä oppimista koskevaa osaamista.

Digitaalisen pedagogisen osaamisen ja sosiaali- ja terveysalan koulutuksen kehittämiseen ja toteuttamiseen ei ole vielä yleisesti tunnustettua "parasta" lähestymistapaa [37]. Sen vuoksi on tärkeää määritellä parhaat käytännöt korkealaatuisen opetuksen järjestämisen varmistamiseksi perustutkinto-opinnoissa ja jatkokoulutuksessa. Yhteisöllinen digipedagogiikka tukee tulevaisuuden osaamiseen tähtäävää opetusta eri koulutusohjelmissa. Innovatiivisten opetusstrategioiden etsintä sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden valmistumisen parantamiseksi on keskeistä, ja yksi keino siihen on käyttää yhteisöllisiä digitaalisia oppimisympäristöjä. Jatkossa työelämä vaatii uudenlaista osaamista, mutta koulutukselle suunnattu rahoitus vähenee voimakkaasti [38] [39] [40]. Tällaisista syistä digitaalisilla oppimisympäristöillä ja uusilla pedagogisilla lähestymistavoilla on yhä tärkeämpi rooli koulutuksessa.

Tämän tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että sosiaali- ja terveysalan opettajilta vaaditaan moniulotteista pedagogista sekä vahvaa ja laajaa osaamista toimivien digitaalisten oppimisympäristöjen käyttöön ottamiseen. Nämä oppimisympäristöt tukevat opiskelijoiden vuorovaikutus-, ongelmanratkaisu- ja päätöksentekotaitojen sekä kriittisen ajattelun kehittymistä. [29] Tämä tulisi ottaa huomioon myös opetussuunnitelmissa [41] [42], joiden tulisi pohjautua opiskelijoiden itseohjautuvuutta korostaviin lähestymistapoihin [43] [44]. Konstruktivistiset opetusmenetelmät, jotka perustuvat opiskelijoiden subjektiivisiin kokemuksiin [45] tukevat työelämävalmiuksien oppimista. Euroopassa meneillään oleviin haasteisiin sisältyy koulutuksen resurssien väheneminen voimakkaasti [38] [39] [40]. Suomessa nämä vähennykset johtuvat pääasiassa korkea-asteen koulutuksen valtion leikkauksista [39], ammattikorkeakoulujen uudesta suoriteperusteisen rahoituksen [46] ja ammatillisen keskiasteen koulutuksen uudistuksesta. On selvää, että ne voivat heikentää koulutuksen laatua. Sosiaali- ja terveysalan nopeat muutokset ja ammatillisen asiantuntemuksen tarve edellyttävät kuitenkin koulutuksen ja opettajien osaamisen kehittämistä digitaalisessa yhteisöllisessä oppimisessa. Sosiaali- ja terveysalan koulutuksessa teknologian käyttöä on tutkittu yleisesti, mutta yhteisöllisiin digitaalisiin oppimisympäristöihin on kiinnitetty paljon vähemmän huomiota, vaikka ne näyttävät olevan merkittäviä haasteita opettajille [29] [47].

Lopuksi

Sosiaali- ja terveysalan koulutuksen toteuttamismuodot ovat monipuolistuneet, sillä digitaalisten opetusmenetelmien tukemiseen tarkoitettujen oppimisympäristöjen saatavuus on parantunut. Näyttääkin väistämättömältä, että digitaalisten oppimisympäristöjen monipuolinen käyttö lisääntyy, ja sosiaali- ja terveysalan opettajat jokaisella koulutustasolla tarvitsevat säännöllistä täydennyskoulutusta pedagogiseen osaamiseen yleisesti ja erityisesti digitaalisen yhteisöllisen oppimisen osaamiseen. Lisäksi opettajat ovat avainasemassa valmistelemalla tulevia ammatillaisia vastaamaan sosiaali- ja terveyspalveluiden kasvaviin vaatimuksiin. Opettajien on osattava ohjata opiskelijoita saavuttamaan menestymiseen tarvittavat tekniset taidot ja kyky kehittää asiakaslähtöisen toiminnan laatua. Heidän roolinsa voidaan tiivistää opiskelijoiden oppimisprosessin tukemiseen ja mentorointiin hyvien oppimistulosten saavuttamiseksi. Jotta tällaista tukea voitaisiin tarjota, riittävä digitaalisen yhteisöllisen oppimisen osaaminen on välttämätöntä. Tutkimus osoitti selkeitä tarpeita kehittää tätä osaamista.

Artikkeli perustuu väitöskirjaan:

Männistö, M. 2020. Hoitotyön opiskelijoiden yhteisöllinen oppiminen ja sosiaali- ja terveysalan opettajien osaaminen digitaalisessa oppimisympäristössä. Väitöskirja. Acta universitatis Ouluensis, D1554. Oulun yliopisto. <http://urn.fi/urn:isbn:9789526225081>

Lähteet

1. [△]Miller, K., Bleich, M., Hathaway, D. & Warre, C. 2004. Developing the academic nursing practice in the midst of new realities in higher education. *Journal of Nursing Education* 43 (2), 55–59. Hakupäivä 18.5.2020. <https://doi.org/10.3928/01484834-20040201-04>
2. [△]Zabalequi, A., Marquez, J., Ricoma, R., Nuin, C., Mariscal, I., Pedraz, A., German, C. & Moncho, J. 2006. Changes in nursing education in the European Union. *Journal of Nursing Scholarship* 38 (2), 114–118. Hakupäivä 18.5.2020. <https://doi.org/10.1111/j.1547-5069.2006.00087.x>
3. [△]Devolder, A., van Braak, J. & Tondeu, J. 2012. Supporting self-regulated learning in computer-based learning environments: systematic review of effects of scaffolding in the domain of science education. *Journal of Computer Assisted Learning* 28, 557–573. Hakupäivä 18.5.2020. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2729.2011.00476.x>
4. [△]Töytäri, A., Piirainen, A., Tynjälä, P., Vanhanen-Nuutinen, L., Mäki, K. & Ilves, V. 2016. Higher education teachers' descriptions of their own learning: a large-scale study of Finnish Universities of Applied Sciences. *Higher Education Research & Development* 35 (6), 1284–1297. Hakupäivä 18.5.2020. <https://doi.org/10.1080/07294360.2016.1152574>
5. [△]Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM). 2019. Tutkintoon johtavan koulutuksen kehittäminen tukemaan sosiaali- ja terveystieteiden uudistamista. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2019:24. Helsinki. Hakupäivä 18.5.2020. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263--650-8>
6. [△]Häyrynen, K. 2018. Social and health care meets digitalization – challenges and possibilities. *Finnish Journal of eHealth and eWelfare*, 10 (2–3) 188.
7. [△]Sokolow, P., Hellesø, R. & Eksted, M. 2018. Digitalization of patient information process from hospital to community (Home) care nurses: International perspectives. *Studies in Health Technology and Informatics* 250, 227–229.
8. [△]McAllister, M. & Flynn, T. 2016. The capabilities of nurse educators (CONE) questionnaire: development and evaluation. *Nurse Education Today* 39, 122–127. Hakupäivä 18.5.2020. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2016.01.022>
9. [△]^{abcc}Mikkonen, K., Ojala, T., Koskinen, M., Piirainen, A., Sjögren, T., Koivula, M., Lähteenmäki, M.L., Saaranen, T., Sormunen, M., Ruotsalainen, H., Salminen, L. & Kääriäinen, M. 2018. Competence of health science teachers – a systematic review of quantitative studies. *Nurse Education Today* 70, 77–86. Hakupäivä 18.5.2020. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2018.08.017>
10. [△]21st Century Skills. 2016. Education Reform. EdGlossary. Hakupäivä 18.5.2020. <https://www.edglossary.org/21st-century-skills>
11. [△]Hendriks, P., Lighthart, P. & Schouteten, R. 2016. Knowledge management, health information technology and nurses' work engagement. *Health Care Management Review* 41, 256–66. Hakupäivä 18.5.2020. <https://doi.org/10.1097/HMR.0000000000000075>
12. [△]Binkley, M., Erstad, E., Herman, J., Raizen, S., Ripley, M., Miller-Ricci, M. & Rumble, M. 2012. Defining 21st century skills. Teoksessa P. Griffin, B. McGaw & E. Care (toim.) *Assessment and teaching of 21st century skills*. Dordrecht: Springer, 17–66. DOI: 10.1007/978-94-007-2324-5
13. [△]Harris, J., Mishra, P. & Koehler, M. 2009. Teachers' technological pedagogical content knowledge and learning activity types: Curriculum-based technology integration reframed. *Journal of Research on Technology in Education* 41 (4), 393–516.
14. [△]Krumsvik, R. 2012. Teacher educators' digital competence. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 1–12.
15. [△]Ertmer, P., Ottenbreit-Leftwich, A., Sadik, O., Sendurur, E. & Sendurur, P. 2012. Teacher beliefs and technology integration practices: A critical relationship. *Computers & Education* 59 (2), 423–435. Hakupäivä 18.5.2020. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2012.02.001>
16. [△]Redecker, C. 2017. European framework for the digital competence of educators: DigCompEdu. JRC Working Papers JRC107466, Joint Research Centre (Seville site)
17. [△]Marta-Lazo, C., Frau-Meigs, D. & Osuna-Acedo, S. 2019. A collaborative digital pedagogy experience in the tMOOC "Step by step". *Australasian Journal of Education Technology* 35 (5), 111–137. Hakupäivä 18.5.2020. DOI: 10.14742/ajet.4215

18. [△]Slaughter, D. & Murtaugh, M. 2018. Collaborative Management of the eLearning Design and development process. Teoksessa A. Piña, V. Lowell & B. Harris (toim.) *Leading and Managing e-Learning. Educational Communications and Technology: Issues and Innovations*, 253–269. Cham: Springer.
19. [△]Stover, S. & Holland, C. 2018. Student resistance to collaborative learning. *International Journal for the Scholarship of Teaching and Learning* 12 (2), 8.
20. [△]Cangelosi, P., Crocker, S. & Sorrell, J. 2009. Expert to novice: clinicians learning new roles as clinical nurse educators. *Nurse Education Perspective* 30 (6), 367–371.
21. [△]McCoy, J. & Annea, M. 2012. *Fast facts for curriculum development in nursing: How to develop & evaluate educational programs in a nutshell*. New York: Springer.
22. [△]Jackson, D., Peters, K., Andrew, S., Salamonson, Y. & Halcomb, E. 2011. "If you haven't got a PhD, you're not going to get a job": the PhD as a hurdle to continuing academic employment in nursing. *Nurse Education Today* 31 (4), 340–344. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1016/j.nedt.2010.07.002>
23. [△]^{abc}Mikkonen, K., Koskinen, M., Koskinen, C., Koivula, M., Koskimäki, M., Lähteenmäki, M.L., Mäki-Hakola, H., Wallin, O., Salminen, L., Sormunen, M., Saaranen, T., Kuivila, H.M. & Kääriäinen, M. 2019. Qualitative study of social and health care educators' perceptions of competence in education. *Health & Social Care in the Community* 27, 1555–1563. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1111/hsc.12827>
24. [△]^{abc}Männistö, M., Mikkonen, K., Vuopala, E., Kuivila, H.M., Virtanen, M., Kyngäs, H. & Kääriäinen, M. 2019. Effects of digital educational intervention on collaborative learning in nursing education: A quasi-experimental study. *Nordic Journal of Nursing Research* 39 (4), 191–200. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1177/2057158519861041>
25. [△]^{abc}O'Neil, C. & Fisher, C. 2008. Should I take this course online? *Journal of Nursing Education* 47(2), 53–58. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.3928/01484834-20080201-04>
26. [△]Scardamalia, M. & Bereiter, C. 2014. Knowledge building and knowledge creation: Theory, pedagogy and technology. In R. Sawyer (ed.) *Cambridge Handbook of the Learning Sciences*, 2nd ed. New York: Cambridge University Press, 397–417.
27. [△]^{abc}Kalaian, S. & Kasim, R. 2017. Effectiveness of various innovative learning methods in health science classrooms: a meta-analysis. *Advances in Health Scientific Education* 22 (5), 1151–1167. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1007/s10459-017-9753-6>
28. [△]^{abc}Männistö, M., Mikkonen, K., Kuivila, H.M., Virtanen, M., Kyngäs, H. & Kääriäinen, M. 2019. Digital collaborative learning in nursing education: A systematic review. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1111/scs.12743>
29. [△]^{abcdefghijklmnop}Männistö, M. 2020. Hoitotyön opiskelijoiden yhteisöllinen oppiminen ja sosiaali- ja terveysalan opettajien osaaminen digitaalisessa oppimisympäristössä. Väitöskirja. Acta universitatis Ouluensis, D1554. Oulun yliopisto. Hakupäivä 18.5.2020.
<http://urn.fi/urn:isbn:9789526225081>
30. [△]^{abc}Salminen, L., Stolt, M., Koskinen, S., Katajisto, J. & Leino-Kilpi H. 2010. Future challenges for nursing education – A European perspective. *Nurse Education Today* 30 (3), 233–238. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1016/j.nedt.2009.11.004>
31. [△]Zhang, J. & Cui, Q. 2018. Collaborative learning in higher nursing education: a systematic review. *Journal of Professional Nursing* 34 (5), 378–388. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2018.07.007>
32. [△]Baumberger-Henry, M. 2005. Cooperative learning and case study: does the combination improve students' perception of problem-solving and decision making skills? *Nurse Education Today* 25 (3), 238–246. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1016/j.nedt.2005.01.010>
33. [△]Eggenberger, S., Krumwiede, N. & Young, P. 2015. Using simulation pedagogy in the formation of family-focused generalist nurses. *Journal of Nursing Education* 54 (10), 588–593. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.3928/01484834-20150916-08>
34. [△]Lin, K. & Shen, Y. 2013. The nursing students' attitude toward using blogs in a nursing clinical practicum in Taiwan: A 3-R framework. *Nurse Education Today* 33 (9), 1079–1082. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1016/j.nedt.2012.03.019>
35. [△]O'Connor, S. & Andrews, T. 2015. Mobile technology and its use in clinical nursing education: A literature review. *The Journal of Nursing Education* 54 (3), 137–144. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.3928/01484834-20150218-01>
36. [△]Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM). 2018. Luovuutta, dynamiikkaa ja toimintamahdollisuuksia. Ehdotus ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen rahoitusmalleiksi

- vuodesta 2021 alkaen. Korkeakoulutus ja tutkimus 2030 visio Ehdotus Suomella: Suomi 100+ Mahdollistava ohjaus, resurssit ja rakenteet – ryhmän raportti. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2018:35. Helsinki. Hakupäivä 18.5.2020.
https://minedu.fi/documents/1410845/4177242/181024_OKM_rahoytusraportti_web.pdf...
37. ^De Gagne, J., Bisanar, W., Makowski, J. & Neumann, J. 2012. Integrating informatics into the BSN curriculum: A review of the literature. *Nurse Education Today* 32 (6), 675–682. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1016/j.nedt.2011.09.003>
 38. ^abSaarikoski, M., Kaila, P., Lambrinou, E., Pérez Cañaveras, R., Tichelaar, E., Tomietto, M. & Warne, T. 2013. Students' experiences of cooperation with nurse teacher during their clinical placements: An empirical study in a Western European context. *Nurse Education in 13* (2), 78–82. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1016/j.nepr.2012.07.013>
 39. ^abcARENE, Rectors' Conference of Finnish Universities of Applied Sciences. 2016. Towards the world's best higher education system. Hakupäivä 18.5.2020.
<http://www.arene.fi/sites/default/files/PDF/2016/RAKE...>
 40. ^abHelminen, K., Johnson, M., Isoaho, H., Turunen, H. & Tossavainen, K. 2017. Final assessment of nursing students in clinical practice: Perspectives of nursing teachers, students and mentors. *Journal of Clinical Nursing* 26, 4795–4803. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1111/jocn.13835>
 41. ^Flott, E. & Linden, L. 2016. The clinical learning environment in nursing education: A concept analysis. *Journal of Advanced Nursing* 72 (3), 501–513. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1111/jan.12861>
 42. ^Lee, J., Clarke, C. & Carson, M. 2018. Nursing students' learning dynamics and influencing factors in clinical contexts. *Nurse Education in Practice* 29, 97–108. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1016/j.nepr.2017.12.003>
 43. ^Cadorin, L., Bressan, V. & Palese, A. 2017. Instruments evaluating the self-directed learning abilities among nursing students and nurses: A systematic review of psychometric properties. *BMC Medical Education* 25, 171–229. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1186/s12909-017-1072-3>
 44. ^Kim, H. & Suh, E. 2018. The effects of an interactive nursing skills mobile application on nursing students' knowledge, self-efficacy, and skills performance: A randomized controlled trial. *Asian Nursing Research* 12 (1), 17–25. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1016/j.anr.2018.01.001>
 45. ^Aliakbari, F., Parvin, N., Heidari, M. & Haghani, F. 2015. Learning theories application in nursing education. *Journal of Education and Health Promotion* 23 (2). eCollection. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.4103/2277-9531.151867>
 46. ^University of Applied Science Act 2014/932. Hakupäivä 18.5.2020.
https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2014/en20140932_20160563.pdf
 47. ^Zlatanovic, T., Havnes, A. & Mausethagen, S. 2017. A Research review of nurse teachers' competencies. *Vocations and Learning* 10 (2), 201–233. Hakupäivä 18.5.2020.
<https://doi.org/10.1007/s12186-016-9169-0>

Metatiedot

Nimeke: Sosiaali- ja terveysalan opettajan yhteisöllisen digioppimisen osaaminen

Tekijä: Männistö Merja

Aihe, asiasanat: etäopetus, opettajat, osaaminen, sosiaaliala, terveysala, verkko-opetus, yhteisöllinen oppiminen

Tiivistelmä: Hoitotyön koulutuksessa tarvitaan muutoksia opettajuudessa ja oppimisessa, mikä edellyttää pedagogista kehittämistä. Kehittämisen tulee tapahtua digitalisaation mahdollisuudet huomioiden. Pedagogisesti mielekkään digitaalisen yhteisöllisen oppimisen käyttöönotto on vaativa prosessi, koska teknologisten taitojen lisäksi opettajalta vaaditaan vahvaa osaamista toimivien pedagogisten mallien kehittämiseksi. Hoitotyön koulutuksen digitaalisissa oppimisympäristöissä tapahtuva yhteisöllinen oppiminen tulee suunnitella siten, että opiskelijat jakavat osaamistaan avoimesti jatkuvassa vuorovaikutuksessa toisten kanssa.

Digitaalisen oppimisympäristön tuomat lähes rajattomat ja joustavat mahdollisuudet ovat osa 2000-luvun osaamistarpeiden, kuten yhteisöllisen toiminnan oppimista. Onnistuessaan sosiaali- ja terveysalan opettaja liittyy opiskeltavan ammatin nykyiset ja tulevaisuuden ilmiöt sekä siitä nousevat kehittämishaasteet osaksi

yksilön oppimisprosessia.

Digitaalisessa oppimisympäristössä tapahtuva yhteisöllinen opetus edellyttää opettajalta monenlaista osaamista: sosiaalista osaamista (myönteinen sosiaalinen vuorovaikutus, ilmapiiri ja ryhmäytymisen tukeminen), hallinnollista osaamista (oppimistehtävät, verkkokeskusteluiden rakenteet), teknologista osaamista (digitaalisen oppimisympäristön ja muiden sovellusten hallinta, käyttö ja ylläpito) ja pedagogista osaamista (kysymykset, keskustelujen yhteenvedot, tiedon ja lähdemateriaalin tarjoaminen). Opettajan osaamiseen on kiinnitettävä huomiota, koska sillä on keskeinen merkitys yhteisöllisen oppimisprosessin tukemisessa ja uuden tiedonrakentelun muodostumisessa. Sosiaali- ja terveystieteiden opettajien osaaminen digitaalisessa yhteisöllisessä oppimisessä vaatii kehittymistä. Ammatillisten oppilaitosten opettajat tarvitsevat monipuolista täydennyskoulutusta digitaalisten yhteisöllisten oppimisympäristöjen käytöstä opetuksessa.

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu, Oamk

Aikamäärä: Julkaistu 2020-06-29

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2020060440608>

Kieli: suomi

Suhde: <http://urn.fi/URN:ISSN:1798-2022>, ePooki - Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut

Oikeudet: CC BY-NC-ND 4.0

Näin viittaat tähän julkaisuun

Männistö, M. 2020. Sosiaali- ja terveystieteiden opettajan yhteisöllisen digioppimisen osaaminen. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 50. Hakupäivä xx.xx.xxxx. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2020060440608>.